

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu. -- Posamezna številka stane s prilogo „Vera in Življenje“ 2.- Din.

Za cvetje mladosti.

Dandanes se vse kar puli za mladino, čigava je mladina, čigavi so otroci? Predvsem so otroci last božja in dragocena lastnina starišev. Če otrok spoštuje in ljubi Boga in namestnike božje na zemlji, stariše, je gotovo tudi dober državljan, dober član človeške družbe sploh.

Plemenito vzgojo mora dobiti otrok predvsem od Cerkev, od družine in od države.

Čim več verske vzgoje ima otrok, tem več zaleže beseda starišev in tudi zahteva državne oblasti.

Ne odtegujmo otrok od verske vzgoje! Lepo kliče sv. Avguštin: „O katoliška Cerkev, ti resnična mati vseh kristjanov, ti po pravici ne oznanjaš samo, da je treba na najčistejši in najsvetejši način častiti Boga, ki je naša največja sreča, ako ga dosežemo, ampak tudi objemaš bližnjega s tako ljubeznijo in s takim usmiljenjem, da najdejo duše pri tebi še kaj več kot zdravje za svoje različne bolezni, ki jih tarejo zaradi njihovih grehov. Ti učiš, in učiš otroke po otroško, mladeniče po junaško, starčke pa pohlevno, kakor je primerno starosti ne samo njihovega telesa, ampak tudi duha. Ti pokoravaš otroke starišem takorekoč v svobodnem suženjstvu, stariše pa postavljaš na čelo otrokom v mili oblasti. Ti vežeš brate med seboj z vezjo vere na veliko tesnejši in trdnejši način, kakor je vez krvi. Ti združuješ državljane z državljani, rodove z rodovi, skratka pri spominu na prve stariše vse ljudi ne le v družbo ampak v bratstvo. Ti učiš kralje, naj skrbe za narode; opominjaš narode, naj bodo kraljem pokorni. Skrbno učiš, komu gre čast, komu ljubezen, komu spoštovanje, komu krotitev, komu graja, komu kazen, dokazujoč, da kakor nismo dolžni vsega vsem, tako smo dolžni vsem ljubezen, sovraštva pa nikomur.“

Prepustimo posebno otroke bolj verski vzgoji, za katero je poklicana od samega Boga sveta Cerkev!

Hvala Bogu, otroci naše župnije radi

molijo, radi hodijo v cerkev in posebno lepo in točno hodijo k svetim zakramentom.

Stariši pomagajte farni duhovščini, da otroci ostanejo verni! Tudi četrto božjo zapoved bodo le na ta način izpolnjevali.

Eno je pa pri otrocih naših dni zamenjano. K popoldanski službi božji ob nedeljah in praznikih ne prihajajo v posebno častnem številu.

Pošiljajte otroke tudi k popoldanski službi božji! Sami jih peljite, stariši, pa bo najlepši!

Od oktobra do majnika bodo letošnje šolsko leto imeli otroci po enkrat na mesec na nedeljo popoldansko službo božjo, ki bo predvsem njim namenjena. Seveda, tudi odrasli bodo lahko v cerkvi. A nagovor župnika pri tej priliki bo posebej za otroke. Molili in peli bodo otroci; polnoštevilno naj pridejo in njihove molitve bodo pač mnogo dosegle pri Bogu.

Prva taka popoldanska pobožnost bo na misijonsko nedeljo, 19. oktobra. Za misijone, za nesrečne bratce in sestrice, ki Jezusa ne poznajo, naj pridejo tedaj otroci v cerkev tudi popoldne. Pač, nihče naj ne manjka!

In na Marijin vrtec naj otroci nikdar ne pozabijo. Če bo pod Marijinim varstvom dehtelo cvetje njihove mladosti, bo ostalo vedno sveže.

„To je moj tolažnik!“

Duhovnik, bivši vojni kurat, pripoveduje:

Par dni po vrsti so dovažali posebno veliko ranjencev v bolnico. Reveži so silno trpeli. Hodil sem od postelje do postelje, da sem tolažil in vlival trpinom nebeško tolažbo v duše in pogum v obupajoča srca. Ni bilo to ravno pretežko. Če je človek razmlet po bolečini, je njegovo srce podobno često razrahljani njivi, ki čaka zrn božjih resnic.

Eden je posebno trpel. Odrezali so mu celo nogo. Njegove bolečine so bile tako grozne, da štiri tedne po operaciji ni zatisnil očesa. Osem in dvajset dni brez spanja, to ni malenkost.

Pa vendar revež ni bil obupan. Slabotno, pa kolikor toliko mirno in vdano je govoril. Kaj mu je dajalo moči?

Nekoga dne sem ga pomiloval zaradi silne nesreče in bolesti. Pa me je ljubeznivo pogledal. Sramežljivo je potegnil roko izpod odeje, pokazal mi je rožni venec in zaupno je dejal: „To je moj tolažnik!“ Ves ginjen sem molčal. Saj je tolažba rožnega venca tudi že prekosila človeške tolažilne besede. Blagoslovil sem junaka.

Naj bo rožni venec tudi naša tolažba!

„Sedaj ste naši.“

Že o svetem Jožefu 1915 so razredi kranjske gimnazije potovali. Najprvo v ljudsko šolo, kjer smo s svojo težo tresli stare stropce. Potem na Pungrat v mestno ubožnico, kjer smo ob številnih naborih morali imeti počitnice, da so v teh prostorih trepetali mladi fantje in stari možje. Tiste dni so tam zunaj pred ubožnico čakale žene in matere s prtljago in z zalogo solza. Se je potovala kranjska gimnazija. Precej jo je sprejel lepi Ljudski dom, poleg župne cerkve. Šestošolci smo bili kar v gledališki garderobi. Profesor in pisatelj dr. Ivan Pregelj je imel tedaj iz ene cerkvene hiše do druge blizu v šolo in je prav tiste dni rad na Brezje hodil, dve uri tja in dve uri nazaj.

Lepo je bilo v Kranju. Študentje smo ga tedaj oživljali in ob počitnicah so mnogi govorili, da je mesto mrtvo. Danes je drugače. Tovarne so poklicale v mesto stalni vrvež.

Jesen leta 1917. Nikdar jo ne pozabim. Ribičevino, ki je poslala tudi brata-gospodarja k vojakom, sem obdeloval. Nobeno leto ne s tako težkim srcem. Solnce hiše, ljubezen družine, zaklad našega zemeljskega bogastva je umiral. Nad zdravjem matere so odkimavali zdravniki. Prvič in zadnjič v življenju je reva tisto leto videla Ljubljano, da ji je še tam zdravnik izrekel obsodbo smrti.

Želel sem se tiste dni nagledati matere. Saj sem svojega očeta mogel gledati le s tistimi očmi majhnega otroka, ki še ničesar razumela niso. A žalostno je postajalo vedno bolj pri hiši. „Ti pojdeš kmalu v šole, tam se vsaj malo raztreseš, medve ostaneva...“, tako sta govorili sestri.

Pa v šole tisto jesen ni kazalo. Kranjske gimnazije, celo vojsko potujoče, tisto jesen niso otvorili. Kranj je bil ves poln vojaštva. Dvakrat sem šel k tedanjemu ljubeznivemu, sedaj že pokojnemu, ravnatelju Fajdigu, da izvem, če pričnemo s poukom, predno grem na nabor. Odgovor je bil pa vedno isti: „Ne vem če in kdaj pričnemo!“

Na obisk k bolni materi je prihajal pogosto blagi domači gospod župnik in dekan Josip Lavrič. Ljubil je breznško župnijo in čutil je s farani. Tolažil, pomagal je povsod. A vse na tihem. Ob njegovi smrti leta 1924 so se šele njegove ovčice zavedle in izpovedale so marsikatero njegovo dobroto. Poskrbel je tudi zame. „Škoda je šolskega leta, ko pojdeš že po novem letu na nabor. Pojdi v škofove zavode! Rektor in ravnatelj je tam g. dr. Janez Gnidovec, moj prijatelj in rojak. Priporočim Te in gotovo Te sprejmejo!“

Kako rad bi bil takoj šel. A nisem upal delati materi skrbi. Bal sem se, da Prešernova ustanova, ki je toliko sorodstva izšolala in je vzdrževala tudi mene, tam ne bo zadostovala.

Gospod dekan je prišel drugič, tretjič. Ponavljal je svoj predlog.

Vprašal sem nekega dne, po odhodu gospoda dekana mater: „Kaj pa Vi pravite?“ Nepričakovan odgovor se je glasil: „Gospod so skrbni. Hočejo dobro. A siliti Te ne upam nikamor...!“ Tako je govorilo ljubeče srce matere, ki je hotelo otroku le dobro in ki je neprestano le molilo, da sin postane duhovnik, nikdar pa ni sinu to izreklo, da ne bi sililo...

Takoj naslednji dan sem že šel v Šent Vid. V parku pred zavodom sem obstal. Kako veličastna in sveta se mi je zdela hiša, Zveličarju sveta posvečena!

Z nekim strahom sem vstopil. Duh bolnice mi je silil nasproti. V zavodu je bilo polno vojakov-ranjencev. Le za silo so še imeli prostora za dijake. Nekoga sem vprašal: „Prosim kje se nahaja rektor zavoda in ravnatelj gimnazije gospod dr. Gnidovec?“ Odgovor je bil: „Bog ve v katerem koncu zavoda je pri bolnikih. Počakajte v prvem nadstropju.“

V prvem nadstropju nisem čakal dolgo. Postavil sem se na hodnik pred ravnateljevim stanovanjem, ki je bilo porabljeno tedaj za šolske in učne sobe. Rektor in ravnatelj zavoda je prebival tedaj v samih knjižnicah. V predsobi konferenčne sobe, polni knjig, je imel svojo sobo delavnico, v prefektovski

knjižnici pa svojo sobo spalnico. Hodil je cel dan po vseh sobah zavoda, da je tolažil in spovedal ranjence in skrbel za dijake. Vsako pot po zavodu je pa usmeril tako, da je hodil skozi kapelo, kjer je pred Najsvetejšim iskal moči.

Iz kapele je prišel pričakovani gospod ravnatelj in rektor. Ljubeznjivo mi je odzdravil in stopil je v svojo delavnico. Potrkal sem.

„Ave.“

„Hvaljen Jezus.“

„Amen.“

„Dovolite, da se predstavim. N. N. Šest gimnazij sem dovršil v Kranju, v sedmo bi rad vstopil tukaj. V Kranju ne kaže, da bi se šolsko leto sploh pričelo.“

Pogledal me je gospod ravnatelj in rektor od vrha do tal. Pogledal tako, kot je znal samo on: ostro in skrbno očetovsko obenem.

„Ni prostora. Še svoje gojence imamo jako na tesnem. Vrhu tega v višjo gimnazijo ne sprejemamo kar tako hitro. Prevzvišeni gospod knezoškof morajo sami privoliti. Doslej od drugod še nihče ni prišel k nam samo v višjo gimnazijo.“

Že sem obupaval. A potegnil sem iz žepa še priporočilno pismo gospoda dekana.

Bral je gospod rektor in ravnatelj. Pogledal me je parkrat. Zjasnilo se mu je čelo in rekel je samo; „Torej ste kongreganist. Počakajte malo!“

Odšel sem iz sobe. Čakal sem. Kaj bo?

Kmalu se je vrnil. Ljubeznjivo se je nasmehnil in govoril je: „Bomo pa izjemo naredili. En sedmošolec je na revmatizmu hodo bolan in se zdravi na svojem domu. Na njegovo mesto Vas bomo dejali. Bo že Bog poskrbel, da bo vse prav.“

Lepo sem se zahvalil.

„Gospod rektor in ravnatelj, kdaj smem priti?“

„Le kmalu, sedaj ste naši!“

In postal sem zavodar. Samo dve leti sem bil gojenec, a celo življenje bom tega vesel. In kadar na zavod mislim, kadar ga vidim, kadar o njem slišim, mi zadoni na uho prijetna beseda „sedaj ste naši“.

Te dni, ko je ležalo pred menoj povabilo na petindvasetletnico zavoda, so mi pogoste misli nehote ušle na papir. Naj bodo zapisane, našemu zavodu, našemu očetu-ustanovitelju zavoda, našim predstojnikom, profesorjem in vzgojiteljem v hvaležnost!

Prav posebej naj bodo pa zapisane te misli v poklonilo našim tržiškim dijakom, ki sedaj v zavodu študirajo in onim, ki bodo še kdaj pod to streho živeli. Iz te hiše prihajajo med slovensko ljudstvo dobri, krščanski delavci in ta hiša vzgaja posebno duhovnike Gospodove. Vsi stanovi so danes prenapolnjeni, le duhovnikov manjka. Kaj bi bilo šele, ko ne bi mi zavoda v Šent Vidu imeli?

Hvala Bogu, za naš narod zavod deluje in naša skrb hodi, da bo vedno lepo uspeval!

To in ono.

Za misijone so naša pridna dekleta in nekatere gospe napravile prav precej lepih stvari. Predmeti so bili razstavljeni najprvo doma in nekaj tudi na misijonski razstavi v Ljubljani. Požrtvovalnost naj plača Bog!

Nova šola v Dolini je bila blagoslovljena dne 8. septembra, pouk se je pa pričel 15. septembra. Verouk poučuje v letošnjem šolskem letu g. kaplan Bartol Mirko. Ob nedeljah naj otroci ne pozabijo prihajati k sv. maši! Če so preje vsaki dan morali hoditi v šolo, bodo pač enkrat v tednu tudi lahko zmogli daljšo pot, da zadostijo svoji krščanski dolžnosti!

Obhajila bolnikom od Svete Ane in iz Doline, ki niso nujna, bi najlažje delila g. kaplana ob dneh, ko gresta na zunanjo šolo. G. kaplan Zakrajšek hodi v šentansko šolo ob sredah, g. kaplan Bartol pa v dolinsko ob torkih. Seveda, potrebno je pravočasno obvestilo, da ne bo zamude v šoli. V nujnih slučajih smo pa vsi trije vedno na razpolago.

Sveto uro je že pred dvema prvima petkoma opravljalo v naši župni cerkvi izredno veliko dobrih duš. Naj gorečnost ne mine!

Kaplanija je po dolgem času dobila te dni lepo zunanost. Temeljita poprava je bila nujno potrebna, ker se je delala že škoda. Tudi najstarejši Tržičani ne pomnijo večjih poprav zunanosti te cerkvene hiše. Hudomušna oseba je pred kaplanijo zazijala in dejala: „Ješ, al bojo zej u kapvanijo ta mvado dobile, k tok popravljajo?“ Nekdo je pa rekel: „Ta mvade ne, starh gospodov kapvanov pa za tržišč retrane tud nejl gvišn ne!“

„Žegnanska nedelja“ je še v mnogih koledarjih napačno naznačena. Na posebno prošnjo ljubljanskega škofijskega ordinariata se namreč obhaja v naši škofiji praznik posvečevanja cerkva od lanskega leta dalje vedno 9. oktobra. In žegnanska nedelja je vedno prva po 9. oktobru. To pa zaradi tega, da ne padeta skupaj ta nedelja in pa misijonska, ki jo po vsem svetu obhajamo od leta 1926 kot nedeljo, ki naj bo posvečena misijonom. Obe nedelji bomo v Trziču slovesno praznovali. Na žegnansko imamo farno žeganje, misijoni so nam pa tudi na srcu in jih ne bomo na misijonsko nedeljo pozabili. Posebno otroci naj se na misijonsko nedeljo popoldne izkažejo s tem, da pridejo k popoldanski pobožnosti v cerkev, ki bo posebej zanjel!

Oznanila za oktober.

Rožnenska pobožnost se vrši v oktobru ob nedeljah ob 2., ob delavnikih pa ob 7. uri zvečer. Pred izpostavljenim Najsvetejšim bo sv. rožni venec in litanije Matere božje z molitvijo na čast sv. Jožefu.

3. Prvi petek in god Male Terezike. Zjutraj pobožnost kot vse prve petke. Na predvečer v cerkvi skupna molitev svete ure, ki se prične že ob 7. in bo rožnenska pobožnost kar z njo združena.

4. God sv. Frančiška Serafinskega. Ob 6. uri orglana sv. maša za III. red, vesoljna odveza in skupno sv. obhajilo tretjerednikov.

5. XVII. nedelja po Binkoštih, rožnenska nedelja in prva v mesecu. Zjutraj skupno sv. obhajilo za moške, ki so vabljeni, da za rožnenski mesec v obilnem številu pristopijo k mizi Gospodovi. Doma bodo sv. maše ob 6., 8. in 10. uri. Ob 6. z blagoslovom. Ob 10. bo opravilo z darovanjem tudi pri Sv. Ani, kjer se vrši običajno žeganje. — Za popoldansko pobožnost: rožni venec, litanije M. b. in pete litanije Srca Jezusovega.

12. XVIII. nedelja po Binkoštih in slovesni spomin posvečevanja cerkva. Sv. maša ob 6. in 10. je z dvema blagoslovoma, ob 8. z enim. Ob 10. je slovesna peta sv. maša z leviti. Pred 10. sv. mašo gre procesija okoli cerkve. Med procesijo pojo pevci „Nebeški grad Jeruzalem“. Popoldne po rožnem vencu so slovesne pete litanije Matere božje in kajenje oltarjev, ko pojo na koru „Magnificat“. Ta dan je pri vseh dopoldanskih opravih darovanje za potrebe župne cerkve, ki niso najmanjše.

15. Sv. Terezija.

18. Sv. Luka, evangelist.

19. XIX. nedelja po Binkoštih in misijonska nedelja. Službe božje ob navadnih urah. Ob 6. zjutraj je sv. maša pred Najsvetejšim, ki ostane izpostavljeno do 9. Priporoča se ta dan prejem svetih zakramentov in molitev za misijone. Tudi v puščo se ta dan pobira za misijone.

21. Sv. Uršula. Ob 6. orglana sv. maša za bratovščino sv. Uršule.

25. Sv. Krispin, patron čevljarjev.

26. XX. nedelja po Binkoštih in zapovedan praznik Kristusa Kralja. Ob 6. je sv. maša z dvema blagoslovoma, ob 8. z enim. Ob 10. je doma le tiha sv. maša, ker je tedaj tudi žegnansko opravilo z darovanjem pri Sv. Juriju. Ob 8. je sv. maša za čevljarstvo zadrugo. Popoldne, po rožnem vencu, so v župni cerkvi slovesne litanije Srca Jezusovega s posvetilno molitvijo Kristusu Kralju.

28. Sv. Simon in Juda, apostola. Ob 6. orglana farna sv. maša.

31. Vigilija k prazniku Vseh svetnikov. Zapovedan strogi post.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: 5., vesoljna odveza 4.

Fantovska Marijina družba: 19., skupno sv. obhajilo 5,

Dekliška Marijina družba: 12., skupno svejo obhajilo 26.

Marijina družba za žene: 19.

Bratovščina sv. Uršule: 26.

Šolska sv. spoved bo ta mesec obvezna in združena s pouka prostim dnevom. Dnevi za posamezne šole bodo utencem razglašeni v šoli.

Župnijska kronika za avgust.

Avgusta v naši župniji rojenih: 17.

Avgusta v naši župniji poročeni:

1. Koder Alojzij, delavec v Trziču in Kristanč Ivana, delavka na Slapu 41, poročena 16. avgusta.
2. Dijak Anton, žagar na Ankelovi žagi pri Sv. Ani in Čarman Antonija, hči posestnika pri Sv. Ani št. 21, poročena 24. avgusta.
3. Zaletelj Janez, delavec, Trzič 160 in Prešern Alojzija, prešivalka v Trziču 31, poroč. 30. avgusta.

Avgusta v naši župniji umrli:

1. Pravst Jožefa, vdova po delovodji, rojena v Trziču 17. 3. 1851, umrla v Trziču 250, dne 9. avgusta.
2. Jošt Anton, delavec, rojen v Spodnjih Dupljah 13. 6. 1902, umrl v Trziču 25, avgusta, pokopan v Dupljah 27. avgusta. V vati se je zadušil.

Avgustovska poročila od drugod:

1. Novak Edvard, rojen v Trziču 15. 9. 1905, poročen v Brodu na Hrvatskem 3. 11. 1929 s Kuhar Alojzijo.
2. Nitsch Roza, rojena v Trkiču 24. 8. 1906, poročena v Jägerndorfu na Šleskem 10. 5. 1930 z Losert Pavlom.
3. Kališnik Katarina, rojena v Trziču 13. 11. 1900, poročena v Gorjah 22. 6. 1930 s Slivnik Francom.
4. Dobrin Jožef, rojen v Trziču 10. 3. 1903, poročen v Trebnjem 28. 7. 1930 s Štepic Amalijo.
5. Jakopin Anton, rojen v Trziču 13. 6. 1902, poročen pri frančiškanih v Ljubljani 3. 8. 1930 s Hočevar Marijo.
6. Campari Mihael, rojen v Trziču 27. 9. 1894, poročen v Svetem Mihaelu pri Šoštanju 6. 8. 1930 z Novak Antonijo.

Za predstavnik in založnika: Anton Vovk, župnik v Trziču. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Guido Rant, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.